

สภาวิชาชีพบัญชี กับ มาตรฐานการรายงานทาง การเงินไทย

บทความโดย
คุณวิไล อักกันต์ศรีภักดิ์
เลขาธิการสภาวิชาชีพบัญชี

ในช่วงที่ผ่านมาบ่อยครั้งที่กรรมการบริษัท โดยเฉพาะกรรมการตรวจสอบจะได้ยินการเตือนให้เตรียมพร้อมรับมาตรฐานการรายงานทางการเงินของไทย (Thai Financial Reporting Standards หรือ TFRS) ปรับปรุงใหม่ เพื่อให้เป็นไปตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินระหว่างประเทศ (International Financial Reporting Standards หรือ IFRS)

โดยเนื้อแท้แล้ว IFRS ก็จะมีการปรับปรุงหรือเปลี่ยนแปลงอยู่เนืองๆ ด้วยเหตุผลที่ว่าเพื่อรองรับการดำเนินธุรกิจที่มีการปรับเปลี่ยนไปตามเวลาและยิ่งไปกว่านั้นกิจกรรมต่างๆของธุรกิจก็มีความซับซ้อนมากยิ่งขึ้น

ช่วงปลายปี 2557 สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์ (สภาฯ) ได้มีการปรับปรุง TFRS ทั้งหมด 55 ฉบับ ซึ่งถือว่าเป็นการนำ IFRS มาใช้ในส่วนใหญ่ ซึ่งยังขาดอยู่อีก 6 ฉบับ คือ สัญญาประกันภัย เกษตรกรรม และเครื่องมือทางการเงิน ที่จะต้องนำมาปฏิบัติใช้เพื่อให้เป็นไปตาม IFRS เต็มรูปแบบ

มาตรฐานการรายงานทางการเงินทั้ง 55 ฉบับที่ประกาศใช้นั้น มีการจัดเป็นกลุ่มเพื่อให้ทราบสาเหตุของการเปลี่ยนแปลง คือ กลุ่มที่เปลี่ยนแปลงแนวทางการนำไปปฏิบัติในสาระสำคัญจากฉบับเดิมที่ใช้อยู่ และที่จัดทำใหม่ เช่น กลุ่มการจัดทำงบการเงินรวม-Pack 5 กลุ่มการวัดมูลค่า ยุติธรรม กลุ่มที่เปลี่ยนแปลงถ้อยคำ และกลุ่มเปลี่ยนแปลงการอ้างอิงมาตรฐาน โดยสามารถติดตามข้อมูลได้ที่เว็บไซต์สภาฯ www.fap.or.th ในหัวข้อมาตรฐานการรายงานทางการเงิน เพื่อให้เกิดความเข้าใจสำหรับการกำหนดมาตรฐาน

การบัญชีที่ใช้เป็นมาตรฐานในการจัดทำบัญชี ตามกฎหมายว่าด้วยการบัญชีและการประกาศใช้บังคับ โดยบทบาหน้าที่ของผู้กำหนดมาตรฐาน TFRS นั้น ตั้งแต่ปี 2547 เป็นต้นมา พระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 (พรบ.) มาตรา 7(3) และ(4) ให้อำนาจหน้าที่กับสภาซึ่งเป็นนิติบุคคลเดียวของประเทศไทยเป็นผู้กำหนดมาตรฐานการบัญชี มาตรฐานการสอบบัญชี และมาตรฐานอื่นที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพบัญชี และกำหนดจรรยาบรรณผู้ประกอบการวิชาชีพ

Accounting & Financial Standards

ในที่นี่เราจะกล่าวถึงเฉพาะเรื่องมาตรฐานการบัญชีเท่านั้น โดยขออ้างอิงจากพรบ.เพิ่มเติมว่า ในมาตรา 34 กำหนดให้คณะกรรมการกำหนดมาตรฐานการบัญชี (The Committee on Accounting Standard Setting หรือ CASS) มีอำนาจหน้าที่กำหนดและปรับปรุงมาตรฐานการบัญชี เพื่อใช้เป็นมาตรฐานในการจัดทำบัญชี ตามกฎหมายว่าด้วยการบัญชีและกฎหมายอื่นในปัจจุบันทั่วโลกมีผู้กำหนดมาตรฐานการบัญชีใหญ่ๆ อยู่สองค่าย ดังนี้

1. คณะกรรมการกำหนดมาตรฐานการบัญชีระหว่างประเทศ (International

Accounting Standards Board หรือ IASB) ซึ่งเป็นผู้กำหนด IFRS

2. คณะกรรมการกำหนดมาตรฐานบัญชีของสหรัฐอเมริกา (Financial Accounting Standards Board หรือ FASB) ซึ่งกำหนดมาตรฐานบัญชีของสหรัฐอเมริกา หรือ U.S. GAAP)

โดยที่คณะกรรมการทั้งสองชุดได้มีโครงการความร่วมมือที่เรียกว่า “Convergence Program” มีวัตถุประสงค์ที่จะลดความแตกต่างที่มีอยู่มากมายระหว่าง IFRS กับ U.S. GAAP ให้เหลือน้อยที่สุด นอกจากนี้ยังร่วมกันทำงานอย่างต่อเนื่องเพื่อพยายามให้มาตรฐานทั้ง 2 ค่ายเป็นมาตรฐานการรายงานทางการเงินระหว่างประเทศชุดเดียวกัน มุ่งส่งเสริมให้มีมาตรฐานการรายงานทางการเงินที่มีคุณภาพที่เปรียบเทียบกันได้มีความสอดคล้องกันในการรายงาน ทั้งนี้เพื่อเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพให้กับตลาดทุนทั่วโลก

สำหรับประเทศไทย CASS ได้พิจารณาเลือกใช้มาตรฐานตาม IASB ซึ่งมีความเหมาะสมกว่า และขณะนี้ทั่วโลกมีการนำไปใช้อยู่มากกว่า 140 ประเทศ อีกทั้ง IFRS ใช้หลักของ Principle-Based Approach ซึ่งอาศัยกรอบแนวคิดสำคัญๆ 6 อย่าง คือ ความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ (Relevance), ความเป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรม (Faithfulness), ความสามารถพิสูจน์ยืนยันได้ (Verifiability), ความสามารถเข้าใจได้ (Understand), ความทันเวลา (Timeliness) และความสามารถเปรียบเทียบได้ (Comparability)

ดังนั้นในปี 2558 นี้ มาตรฐานการบัญชีไทยที่ใช้ปัจจุบันนั้นประกอบไปด้วย มาตรฐานบัญชีเดิม และฉบับปรับปรุง 2557 มาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับปรับปรุง 2557 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดขึ้นโดยมาตรฐานการรายงานทางการเงินระหว่างประเทศฉบับปรับปรุงตามมาตรฐานการบัญชีระหว่างประเทศที่สิ้นสุดในวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2555 (Bound Volume 2013 Consolidated Without Fearly Application) โดยมีผลบังคับใช้สำหรับรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2558 และยังมีกรอบแนวคิดสำหรับการรายงานทางการเงิน การตีความมาตรฐานการบัญชี (Thai Standards and Interpretations Committee หรือ TSIC) การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงิน (IFRS Interpretations Committee หรือ TFRIC) แนวปฏิบัติทางการบัญชี (Guidance) และตัวอย่างเพื่อประกอบความเข้าใจ นอกจากนี้ CASS กำลังอยู่ระหว่างจัดทำและปรับปรุง TFRS ให้เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดขึ้นตาม IFRS ซึ่งเป็นฉบับปรับปรุงตามมาตรฐานการบัญชีระหว่างประเทศที่สิ้นสุดในวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2557 (Bound Volume 2015 Consolidated Without Fearly Application) โดยมีผลบังคับใช้สำหรับรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2559 โดยเราก็คงไม่ได้นำ IFRS มาใช้เต็มรูปแบบ

ท่านคงสงสัยว่าการประกาศใช้มาตรฐานการบัญชีตามที่กล่าวข้างต้น ณ ปัจจุบันเมื่อเทียบกับมาตรฐานการรายงานทางการเงินระหว่างประเทศเข้าปี 1-2 ปี ซึ่งเหลื่อมเวลากัน เพื่อคลายข้อสงสัยสภาขอให้รายละเอียดขั้นตอนในการดำเนินการประกาศใช้ TAS/TFRS ดังนี้

1. การแปลมาตรฐานจากภาษาอังกฤษมาเป็นภาษาไทย ตามที่กำหนดใน พรบ.มาตรา 34 วรรคสอง “มาตรฐานการบัญชีต้องจัดทำขึ้นเป็นภาษาไทย” ซึ่งสภาจะต้องให้ผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และมีความเข้าใจดีเกี่ยวกับมาตรฐานมาช่วย เพื่อให้คำแปลอ่านแล้วมีความหมายถูกต้อง เข้าใจได้ โดยในปัจจุบันสภาได้รับความช่วยเหลือจากกลุ่มผู้สอบบัญชี Big 4 และกลุ่มนักวิชาการ
2. การอ่านทวน เพื่อทบทวนว่าภาษาไทยที่ใช้ถูกต้อง มีความหมายตรงตามที่ผู้กำหนดตั้งใจให้เป็น และเข้าใจได้
3. การทำ Hearing กับกลุ่ม CFO และนักบัญชีที่จะต้องนำไปใช้ เพื่อทำความเข้าใจ และนำไปถือปฏิบัติเมื่อประกาศใช้ และเป็นการเตรียมตัว

เตรียมกระบวนการทำงานเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงในกรณีที่มาตราฐานปรับเปลี่ยนไปมาก ในบางครั้งอาจกระทบถึงโปรแกรมงานที่ต้องปรับให้รับกับมาตรฐานใหม่นั้นๆ

4. ขั้นตอนการให้ความเห็นชอบ ในพรบ.ได้กำหนดเพียง “ให้คณะกรรมการกำหนดมาตรฐานการบัญชีกำหนด และปรับปรุงโดยให้ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการกำกับดูแลการประกอบวิชาชีพ” แต่ในการดำเนินงานจริงเราได้จัดให้มีการได้รับความเห็นชอบ และอนุมัติจากคณะกรรมการ 4 ชุด คือ CASS คณะอนุกรรมการกลั่นกรองมาตรฐานการบัญชี คณะกรรมการสภาวิชาชีพบัญชี และคณะกรรมการกำกับดูแลการประกอบวิชาชีพบัญชี (The Oversight Committee on Accounting Professions หรือ OCAP) ซึ่ง OCAP มีองค์ประกอบ 15 คน ดังนี้
 - (1) ปลัดกระทรวงพาณิชย์ เป็นประธานกรรมการ
 - (2) อธิบดีกรมการประกันภัย
 - (3) อธิบดีกรมสรรพากร
 - (4) ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน
 - (5) ผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทย
 - (6) เลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์
 - (7) นายกสภาวิชาชีพบัญชี
 - (8) ประธานสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย
 - (9) ประธานสมาคมธนาคารไทย
 - (10) ประธานกรรมการหอการค้าไทย

(11)-(13) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้และความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับวิชาการบัญชี 2 คน และผู้ทรงคุณวุฒิด้านกฎหมาย 1 คน

(14) อธิบดีกรมพัฒนาธุรกิจการค้า เป็นกรรมการและเลขานุการ

5. TAS/TFRS ต้องประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้ ซึ่งเป็นไปตามมาตรา 34 วรรคสาม

6. การให้ความรู้ ความเข้าใจเพื่อนำไปใช้ปฏิบัติโดยการจัดสัมมนา ซึ่งทางสภาจะเริ่มจัดให้มีการสัมมนาดังแต่ช่วงการให้ความเห็นชอบจาก CASS เป็นต้นมา

จะเห็นได้จาก 6 ขั้นตอนการดำเนินการในการนำ IFRS มาเป็น TFRS นั้น ต้องใช้เวลาในช่วงการจัดทำและการทำความเข้าใจกับ CFO และนักบัญชี ซึ่งทางสภาได้ตั้งเป้าหมายว่าปี 2559 จะประกาศใช้มาตรฐานเหลื่อมเวลาไปจาก IFRS เพียงปีเดียว และจะประกาศใช้ให้ครบทุกฉบับเต็มรูปแบบในปี 2562

ในส่วนของมาตรฐานการบัญชีไทย TAS/TFRS ขอจบแต่เพียงเท่านี้ สำหรับมาตรฐานการสอบบัญชีและมาตรฐานอื่นๆ สภาจะนำเรียนให้ท่านได้ทราบในโอกาสต่อไป

Accounting & Financial Standards

Article By

Ms. Vilai Chattanrassamee

Secretary - General

Federation of Accounting Professions

Recently, the Board of Directors or the Audit Committee always hear about the preparation to update and/or revise the Thai Financial Reporting Standards (TFRS), which is based on the International Financial Reporting Standards (IFRS).

The truth of the matter is, IFRS always updates or changes in order to serve the new requirements and complexities of business activities.

As announced last year, the FAP engagement for the new TFRS, which has seen that, 55 issues has been partially adopted which 6 issues named Insurance, Agriculture, Financial Instruments to be covered.

The reason for this revise of 55 issues was due to changes in adoption concept, new issue; such as group of Consolidated Financial Statements called Pack 5 and Fair Value, changes in some wordings and changes in reference (For more details of TFRS, please visit FAP website www.fap.or.th in the heading of "TFRS").

For better understanding about the Thai accounting standard setting to be in accordance with accounting laws and other laws, from 2004 according to the Accounting Professions Act B.E. 2547 (Act), the FAP shall be a juristic person,

the objective is to promote and develop accounting professions Under section 7, the FAP shall have the following authorities and duties in setting up accounting standards, auditing standards, other standards related to the development of the accounting professions, and prescribing the Code of Accounting Profession Ethics.

In this session, we will only clarify the Thai Accounting Standards, refers to our Act Section 34, The Committee on Accounting Standard – Setting (CASS).

The CASS shall have the powers and duties to set and improve accounting standards to be in accordance with the accounting laws and other laws. Due to international accounting standards, setter has two main standards:

- Setter one is called International Accounting Standards Board (IASB), responsible for International Financial Reporting Standards (IFRS)
- Setter two is the U.S. Financial Accounting Standards Board (FASB), responsible for U.S. Generally Accepted Accounting Principles (U.S. GAAP).

These two main standards setters have entered into agreement referred to as "Convergence Program", which the objective is to eliminate a variety of differences between IFRS and U.S. GAAP, and yet, to continue to work together in order to bring

a common sets of accounting standards that will enhance the quality, comparability and consistency of global financial reporting, enabling the world's capital markets to operate more effectively.

In Thailand, the CASS considers to use IFRS which is more suitable, along with the 140 countries around the world that have decided to use IFRS based on Principle – Based Approach of which includes 6 main conceptual frameworks:

- Relevance
- Faithfulness
- Verifiability
- Understand
- Timeliness
- Comparability

Effective from 1 January 2015, Thai accounting standard is currently using composites of Thai Accounting Standard (version 2014) and TFRS (version 2014), which were based on IFRS dated 31st December 2012 (Bound Volume 2013 consolidated without early application) and also included Conceptual Framework, Thai Standards and Interpretations Committee (TSIC), TFRS Interpretations Committee (TFRIC), Guidance and also Examples for better understanding.

Accounting Professional

We do not yet fully adopt IFRS (except six issues), and considers to adopt within year 2019. Furthermore, CASS is going to set or update TFRS based on IFRS Bound Volume 2015 Consolidated without early application and would like to be effective on 1 January 2016.

Surely, the question is why the adoption of IFRS to TFRS has still 1 to 2 years gap?. For more information, please find process TAS/TFRS implementation in Thailand as follows:

1. Translation from English to Thai language, according to the Act section 34, paragraph 2, "Accounting Standards must be written in Thai". Before the translation takes part, we need specialist(s) who thoroughly understands the concept of accounting in each area of topic and are able to translate into understandable Thai wordings. Group of Big 4 Auditors and accounting specialists are a great support for this.

2. Reviewer for all Thai wordings must make sure that proper translation process must make sense and with correct meaning.

3. The Hearing process, FAP will organize the hearing with CFOs and Accountants who are related directly to each of Standard. The purpose of this process is to make them understand the update/new approach of standard and prepare themselves or computer application (if needed).

4. The Approval process, according to the Act, "Accounting standards as set and improved by CASS shall come into force when they are approved by the Oversight Committee on Accounting Professions (OCAP). In actual practice, we process and approve by four committees, CASS, then the Committee of Accounting Scrutinization (screening), then pass to The Committee of the FAP and the finality with OCAP. The OCAP consists of the followings:

- The Permanent Secretary of the Ministry of Commerce as Chairman of the Committee.
- The Director of General of Department of Insurance.
- The Director of General of the Department of Revenue.
- The Governor of the Office of the Auditor General of Thailand.
- The Governor of the Bank of Thailand.
- The Secretary-General of the Office of the Securities and Exchange Commission.
- The President of the FAP.
- The President of the Federation of Thai Industries.
- The President of Thai Bankers Association.
- The President of the Thai Chamber of Commerce.
- two members having knowledge and expertise in accounting and one law specialist and.
- The Director – General of Department of Business Development as member and its secretary.

5. TAS/TFRS shall come into force after publishing in the Government Gazette.

6. Organize the seminar after CASS consent to TAS/TFRS.

We are pursuing this 6-step for each TAS/TFRS to make sure our CFOs or Accountants understand and prepare themselves for this update/new issue. FAP targets the full adoption of all issues of IFRS on 2019 and the implementation gap for a year.

This is how TAS/TFRS applies and works in Thailand. For the next opportunity, we would present about Thai Auditing Standards and other standards that will come into force for your information.